

Intro

Het huis van God noemen we in onze tijd de kerk. We spreken over de kerk met een kleine k en over de Kerk met een grote K. Met de kerk bedoelen we het stenen gebouw, de plaats waar de gemeente samenkomt. De Kerk met een hoofdletter zijn allen die in Christus geloven, al Gods kinderen. De naam 'Kerk' komt in onze Bijbelvertaling niet voor. Het is afkomstig van het nieuwtestamentische woord 'kuriakè': Grieks voor 'wat van de Kurios (de Heere) is'.

Bijbelstudie

1 Kronieken 29:1-9

1. Waarom gaat David de bouw van de tempel voorbereiden? (vers 1)

2. Op welke wijze geven de mensen? (vers 9)

3. Zou jij wat over hebben voor de bouw van een nieuwe kerk?

Informatie

Als je een dorp of een stad nadert dan zie je meestal de toren van één of meerdere kerken boven alles uitsteken. Als je bijvoorbeeld over de snelweg langs Utrecht rijdt, zie je daar de toren van de Domkerk.

Aan zo'n **toren** kun je zien waar de **kerk** is. De toren van een kerkgebouw is ook gebouwd om mensen omhoog te laten kijken, zodat ze **denken aan de hemel en aan God**. Meestal hangen er in een kerktoren **klokken** om te luiden. Ze zijn vooral bedoeld om op zondag hun geluid te laten horen en iedereen die het hoort te **nodigen** om naar Gods huis te komen.

Bovenop de kerktoren van een protestantse kerk staat meestal een haan. Bij een haan denken we aan het kraaien in de vroege morgen waardoor mensen wakker worden. Zo'n haan op de kerktoren betekent: wij moeten **letterlijk en geestelijk wakker gemaakt worden** voor de dingen van God.

Oude kerken werden vroeger zo gebouwd dat de kerkgangers met hun gezicht in oostelijke richting keken. Aan de oostkant van zo'n kerk is vaak het wat hoger gelegen **koor**.

Vóór de tijd van de reformatie zong daar het kerkkoor. Het wat grotere deel waar de kerkgangers zitten, heet het **schip**.

Bij een oud kerkgebouw kun je niet gemakkelijk vanaf de buitenkant naar binnen kijken en andersom ook niet. De **ramen** zitten meestal **hoog** in de muren. Ze zijn vaak lang en verticaal. Net als bij de kerktoren ga je als vanzelf omhoog kijken en denk je aan de hemel en aan God.

De eenvoudigste vorm van een kerk is een **rechthoek**. Oude kerken hebben vaak de vorm van een **kruis** en verwijzen naar het kruis van Christus. Ze worden dan kruiskerken genoemd.

Vroeger werden de kerken **in het midden** van een dorp of stad gebouwd. Tegenwoordig worden nieuwe kerkgebouwen **aan de rand** van een plaats gebouwd. Daar is veel meer **parkeerruimte** mogelijk. De nieuwere kerkgebouwen zijn vaak **praktischer gebouwd en ingericht**, dan de oudere. Men zit soms in een halve cirkel om de preekstoel, zodat men de dominee goed kan zien. Ook zijn er vaak zalen om de kerk heen gebouwd voor catechisatie en verenigingen. Een oude dorpskerk heeft daarvoor een verenigingsgebouw. Soms had het gebouw wat nu een kerkgebouw is vroeger een **andere functie**. Zo was de Maranathakerk in Woudenberg vroeger sporthal De Wielewaal. Het kerkgebouw van Elst was vroe-

ger een tabaksschuur. Er is zelfs een kerkgebouw wat vroeger een jeugd-disco was!

Niet alleen over de **vorm** van een kerkgebouw is nagedacht, maar ook over de **inrichting**. Als je een kerkgebouw of een kerkzaal binnenkomt, moet je al snel kunnen zien wat het

belangrijkste is. In een Rooms-katholieke kerk staat het altaar centraal. Bij ons gaat het in het huis van God om het Woord van God. Daarom staat de preekstoel centraal. Op de kansel ligt een Bijbel. Die Bijbel ligt hoog, zodat heel de gemeente kan zien dat dát het belangrijkste is: Gods heilig en onfeilbaar Woord. Vlakbij de preekstoel staat meestal een doopvont. Ook is er soms een Avondmaalstafel.

De stoelen of banken voor een kerkenraad staan meestal op een kleine verhoging om zowel de predikant aan te kijken als de kerkgangers. De kerkenraadsleden dragen verantwoordelijkheid voor de gemeente.

Een rek met collectezakken staat in de buurt van de kerkenraad, zodat de diakenen en de ouderlingen met een kerkvoogdelijke opdracht ze dicht bij zich hebben.

De organist zit in de buurt van het orgel. De koster zit meestal ergens achteraan, vlak bij de hal van de kerk. Zo kunnen ze ook alles goed in de gaten houden!

Vragen

1. Op sommige kerktorens staat geen haan, maar een kruis. Wat betekent dat?

2. Noem enkele voor- en nadelen van zowel een oud kerkgebouw als een nieuw kerkgebouw.

3. Wat zijn de taken van een koster?

OM TE LEREN

‘Dat Uw ogen open zijn, nacht en dag, over dit huis, over deze plaats...’

(1 Kon. 8:29a, gebed bij ingebruikname van de tempel van Salomo)

EXTRA

Maak een plattegrond van je eigen kerkgebouw. Geef daarin aan waar de preekstoel staat en waar jij meestal in de kerk zit.

Ruimte om een plattegrond te tekenen: